

Μικρές εισαγωγές, μεγάλα ξεκαθαρίσματα

Οι μεγαλύτερες έριδες, τα μεγαλύτερα μίση και νομοτελειακά οι μεγαλύτερες λοξόδρομήσεις και οι μεγαλύτερες χαμένες ευκαιρίες συνίθωσαν ξεκινάνε από μικρές παρανοήσεις. Ακριβέστερα: από μια ραθυμία κατά το μάλλον -ισχυρίζομαι- και από μια προκατάληψη κατά το ήπτον - που μάλλον κι αυτό θα το ισχυριστώ.

Όχι ότι πριν υπήρχε κάποια σοβαρή δικαιολογία, αλλά τώρα προφανώς δεν θα μπορέσει να σταθεί ούτε αυτή, γιατί πραγματικά η νέα σειρά που παρουσιάζουν οι Εκδόσεις Παπαδόπουλος μάλλον ξεκαθαρίζει το τοπίο! Αναφέρομαι στη σειρά «Μικρές εισαγωγές» που μας συστήνουν με τρεις τίτλους (σύντομα ακολουθούν άλλοι τρεις), σε γενική επιμέλεια Μπάμπη Παπαδημητρίου. Μέσα σε περίπου 100 σελίδες μικρού σχήματος, συγγραφείς, ειδικοί κάθε φορά στο θέμα τους, προσπαθούν με εμπεριστατωμένο, αλλά και λιτό και απλό τρόπο να εξηγήσουν και να αναλύσουν λιγότερο ή περισσότερο σύνθετα θέματα.

Στα τρία πρώτα βιβλία ο διευθυντής ερευνών του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων, Κωνσταντίνος Φίλης, καταπιάνεται με «Πρόσφυγες, Ευρώπη, Ανασφάλεια», η αναπληρώτρια καθηγήτρια στο ΕΚΠΑ, Εμμανουέλα Δούση με την «Κλιματική Αλλαγή» και ο αναπληρωτής καθηγητής Φιλοσοφίας Δικαίου και Θεωρίας Θεσμών στο ΕΚΠΑ. Αριστείδης Χατζής με τον «Φιλελευθερισμό».

Ειδικά στο τελευταίο, θεωρώ πως ο **Αριστείδης Χατζής**, με πλούσια, επίμονη και αρκετά τολμηρή, αν κρίνουμε από τους καιρούς, αρθρογραφία, δεν διστάζει να πάει κόντρα στο ρεύμα των καιρών και: α) να αποδομήσει συγκροτημένα την ανυπαρξία και τη γελοιότητα του όρου νεοφιλελευθερισμός, β) να υπενθυμίσει και να επανακαθορίσει τη σύνδεση του πραγματικού φιλελευθερισμού με την ελευθερία (πρωτίστως κοινωνικών δικαιωμάτων και δευτερευόντων αγορών) και γ) να μιλήσει για τις αδυναμίες, αλλά και τα πιθανά αδιέξοδα μιας ιδεολογίας που περισσότερο έχει να κάνει με ρεαλισμό και πραγματισμό, αλλά παρ' όλα αυτά προσεγγίζεται, από φίλους κι εχθρούς ως ουτοπία.

Κάνει και κάτι άλλο ο συγγραφέας, εξίσου, ίσως και περισσότερο, πολύτιμο. Γράφει ως το θέμα του να είναι μυθιστόρημα ή μια περιπέτεια ιδεών, διηγείται τις διαδρομές ενός ήρωα με το όνομα φιλελευθερισμός και προσπαθεί να τον υπερασπιστεί σαν άλλο Γιάννη Αγιάννη, λίγο προτού ο Ιαβέρης του δει το λάθος του - γιατί πιστεύει και το γράφει ότι τότε θα είναι πολύ αργά.

Νομίζω ότι μάλλον χρειαζόμαστε τέτοια κείμενα, σε μια εποχή όπου συζητάμε πολύ κι άλλο τόσο αφορίζουμε, για θέματα που δεν γνωρίζουμε και για εδάφο που δεν έχουμε φροντίσει να είναι στέρεα. Από την άλλη, ίσως ακριβώς γι αυτό, να μοιάζει παράτολμη μια τέτοια εκδοτική προσπάθεια...